

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus II. Quotuplex sit pactum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](#)

que, sed super aliquo faciendo vel omitendo; alias enim, qui consentiunt, in eandem conclusionem, seu veritatem, pacisci dicerentur, contra communem, ut notatum est superius.

ARTICULUS II.

Quotuplex sit pactum?

2560. Præcipua divisio pacti est in pactum *nudum*, & *vestitum*, seu *legitimum*, ut notat Abbas in c. 1. de *pactis*, num. 4. quatuor etiam aliae divisiones communiter afferantur. Nam alia sunt pacta *publica*; quæ sunt à Principe causâ Reipublicæ, qualia sunt pacta *de inducijs*, *de pace*, &c. dicunturque *fædera*, *L. Conventionum*, 15. ff. de *pact.* alia sunt *privata*, quæ incidunt a privatis; alia sunt pacta *expressa*, quæ consensu, verbis, aut literis *expressa* constant; alia *tacita*, quæ censerunt facta paciscentium consensu, vel voluntate solum præsumpta. Sic, qui debitori reddit cautionem, seu *Chirographum*, censetur tacite pacisci de non petendo debito, *L. 2. ff. de pact.* atque adeò remittere debitum; *Streinius in summa Juris Canon. p. 1. tit. 6. §. 1. n. 2.*

Ex *pactis* privatorum alia dicuntur *Juris gentium*, quæ nituntur solum naturali æquitate conventionis; alia *legitima*, quæ, præter naturalem æquitatem, juvantur etiam auxiliō legis, ut patient actionem, *L. Conventionum*, ff. de *pact.* &c. Alia sunt *pacta in rem*, quando quis generaliter paciscitur, ne petatur; alia *in personam*, ne vel à se, vel alia persona petatur; *L. Juris gentium*, ff. eod. Alia iterum sunt *pacta obligatoria*, quibus paciscentes obligantur ad aliquid faciendum, vel dandum; alia *liberatoria*, quibus obligatio tollitur. &c.

Pactum *nudum* est, quod nütitur sola paciscentium voluntate, & naturali æquitate, quin jure civili confirmetur; hinc nullam regulariter in foro externo (ut vietentur lites) parit obligationem efficacem cum actione civili conjunctam, sed tantum exceptionem, *L. Juris gentium*, cit. §. sed cum nulla. Dixi regulariter, propter dicenda n. 2613. Pactum *vestitum*, seu *legitimum* est, quod, propter partium *conventionem*, & naturalem æquitatem,

habet etiam quoddam juris adminiculum, ratione cuius uni partium adversus alteram in foro externo conceditur actio, hoc est, facultas prosequendi jus suum coram Judice, *L. Juris gentium*, cit. 2. 1. si autem petas, unde colligi debeat, quod aliquod pactum habeat tale juris adminiculum? Resp. si habeat unum ex sequentibus modis, quibus pactum, ex se nudum, vestiri dicitur.

ARTICULUS III.

Quibus modis pactum vestiatur?

2561. Esp. 1. pactum censeri *vestitum*, si transeat in contractum *nominatum*, & in suo genere perfectum; Molina cit. tr. D. 255. Nam utroque jure, vero contractui nominato conceditur actio. Exemplo sit: alicui promisisti *de mutuo*, te daturum 100. aureos, & alter acceptavit. Hæc conventio est *nudum* pactum, cuius naturalem obligationem Jus civile quidem non tollit; multò minùs executionem ejus prohibet, vel retractat: ne tamen tot in judicijs lites fiant, non confirmat, hoc est, non vult, ut *Judex* debitorem ad ejus executionem compellat, nisi transeat in contractum *nominatum*, vel alio modo vestiatur. Quando autem pactum ex se nudum transeat in contractum nominatum? dicam *inferius*.

Secundò pactum vestiri censetur, secunda impletione saltem ex una parte. Tunc enim impleti conceditur facultas agendi, hoc est, coram Judice petendi, ut & alter pactum impleat, vel rem sibi traditam restituat, prout Actoris interest, sic, ut *Judex* illi debeat suum auxilium, *L. naturalis*, 5. §. si quidem, ff. de *prescriptis verbis*; quo casu, si alter sit in mora culpabili, is, qui implevit, de jure Canonico, & naturali licet potest resilire, re sua repetita; fecus, si legitimè sit impeditus ab implendo, & implere velit, ut dicam in seq. ita *Layman lib. 3. tr. 4. c. 2. n. 2.*

Not. autem, actionem, qua is, qui pactum implevit, repetit rem suam, datam ob causam, causa non secuta vocari conditionem dati ob causam, causā non secutā; eam verò, quā compellitur contrahens, ut præstet id, de quo conventum est, vel quantum alterius interest, datum non esse, dici

Ecc 3